

NAUČNÉ STŘEDISKO EKOLOGICKÉ VÝCHOVY KLADNO-ČABÁRNA o.p.s.

VÝROČNÍ ZPRÁVA

2017

Obsah

1. ÚVOD	5
2. ZAMĚŠTNANCI	5
2.1 JMENOVITÝ SOUPIS ZAMĚŠTNANCŮ	5
2.2 PÉČE O ZAMĚŠTNANCE	6
3. ORGANIZACE	7
3.1 NAŠE VIZE.....	7
3.2 POSLÁNÍ ORGANIZACE	7
3.3 O NÁS.....	7
3.4 CENTRUM EKOLOGICKÉ VÝCHOVY Kladno v roce 2017	8
3.5 NAŠE ČINNOST	8
4. ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA, VZDĚLÁVÁNÍ A OSVĚTA	9
4.1 EVVO V ČÍSLECH - VÝKAZ ČINNOSTI	9
4.2 VZDĚLÁVACÍ PROGRAMY V RÁMCI ŠKOLNÍ VÝUKY	9
4.2.1 <i>Ekologické výukové programy</i>	9
4.2.1.1 Krátké programy	10
4.2.1.2 Půldenní programy.....	10
4.2.1.3 Pobytové programy	11
4.2.1.4 Pobytové programy pro gymnázia a odborné školy.....	12
4.2.2 <i>Komentované vycházky</i>	12
4.3 MIMOŠKOLNÍ ČINNOST	13
4.3.1 <i>Netopýří školka</i>	13
4.3.2 <i>Kroužek ochrany přírody pro žáky I. stupně ZŠ - Netopýřci</i>	13
4.3.3 <i>Přírodovědný kroužek pro žáky II. Stupně ZŠ - Netopýři</i>	14
4.3.4 <i>Farmářský kroužek - Pavoučci</i>	14
4.3.5 <i>Včelařský kroužek</i>	14
4.4 SOUTĚŽE	15
4.4.1 <i>Kladenská Veverka</i>	15
4.4.2 <i>„Příroda, ve které žijeme“</i>	15
4.5 LETNÍ AKTIVITY	16
4.5.1 <i>Letní tábor</i>	17
4.5.2 <i>Příměstský tábor</i>	17
4.6 AKCE PRO VEŘEJNOST	18
4.6.1 <i>Akce pro rodiče s dětmi</i>	18
4.6.2 <i>Akce pro dospělé</i>	21
4.6.3 <i>Externí akce – spolupořadatelé</i>	22
4.6.4 <i>Jedinečné akce</i>	24
4.6.4.1 <i>Tisková konference 16. 2. 2017</i>	24
4.6.4.2 <i>Slavnostní otevření naučné stezky "Příroda člověku, člověk přírodě" a chovatelského areálu 17. 3. 2017</i> ...	24
4.6.4.3 <i>Předání kroniky 5. 4. 2017</i>	25
5. TERÉNNÍ ČINNOST	25
5.1 PÉČE O ŽIVOČICHY	25
5.2 PÉČE O PŘÍRODNÍ ÚZEMÍ	26

5.3 PÉČE O PERMAKULTURNÍ SAD	26
6. GRANTY A DOTACE	27
6.1 EHP A NORSKÉ FONDY	27
6.2 STŘEDOČESKÝ KRAJ	27
7. SPOLUPRÁCE S DALŠÍMI SUBJEKTY	28
8. PUBLIKAČNÍ ČINNOST	29
8.1 INTERAKTIVNÍ DVD	29
8.2 VČELAŘSKÉ POMŮCKY	29
8.3 VYSTŘIHOVÁNKY PRO NEJMENŠÍ	30
9. PROPAGACE	31
9.1 VEŘEJNÁ MÉDIA	31
9.2 ELEKTRONICKÁ MÉDIA	31
9.2.1 <i>Webové stránky NSEV</i>	31
9.2.2 <i>Facebook</i>	32
9.2.3 <i>Webové stránky Naučné stezky "Příroda člověku, člověk přírodě"</i>	32
9.3 PROPAGAČNÍ MATERIÁL	33
9.3.1 <i>Kalendář 2018</i>	33
9.3.2 <i>Turistická vizitka</i>	33
9.3.3 <i>Leták NS</i>	33
9.3.4 <i>Pohlednice</i>	34
9.3.5 <i>Samolepky</i>	34
10. ZÁCHRANNÁ STANICE AVES	35
11. ZOOKOUTEK	35
12. MEDVĚDÁRIUM	36
13. PODĚKOVÁNÍ	36
14. FINANČNÍ ČÁST	37

Sídlo společnosti: nám. Starosty Pavla 44, 272 01 Kladno
IČ: 264 80 441
Kontaktní adresa: CEV Kladno, Brandýsek – Olšany 220, 273 41 Brandýsek
Telefon: Petr Starý - ředitel střediska 602 336 014, 312 242 550
Luděk Hora - EVVO pro školy a veřejnost - 605 074 610, 312 245 333
Dana Belušová - vzdělávání dospělých, včelařství - 607 190 631,
312 245 501
Záchranná stanice AVES - 723 468 462
E-mail: info@nsev-kladno.cz, nsev.kladno@seznam.cz
Webové stránky: <http://www.nsev-kladno.cz>

Organizační struktura společnosti

Ředitel: Petr Starý
Správní rada:
Předseda: RNDr. Jiří Mencl
Místopředseda: RNDr. Mgr. Petr Soudek PhDr.
Členové: Kateřina Pokorná
Petr Šváb
Petr Kožený
Ing. Rudolf Baudisch
Dozorčí rada
Předseda: Ing. Zdeněk Chmelík
Členové: Mgr. Blanka Bendlová
Ing. Tomáš Meisner

1. Úvod

Vážení přátelé,

těší nás Váš zájem dozvědět se více o činnostech, které jsme realizovali v průběhu celého roku ať již přímo v centru ekologické výchovy, nebo i v dalších částech České republiky. V roce 2017 jsme dokončili projekt z prostředků EHP fondů „Příroda člověku, člověk přírodě“, podpořeného grantem z Islandu, Lichtenštejnska a Norska. Velmi nás těší aktivity, které se vydařily.

Mimo prostředků zřizovatele byly čerpány podpory již ze zmíněných fondů EHP a prostřednictvím zakázek v rámci naplňování Koncepce EVVO Středočeského kraje. I přes pracovní vytížení jsme využívali další možnosti pro získání nových grantů, dotací a sponzorů. Tímto děkujeme všem našim podporovatelům.

2. Zaměstnanci

Za každou akci, seminářem, tvorbou programu i výukou, za každým pobytem či údržbou vnitřních i venkovních prostor, za péčí o živočichy a samozřejmě za každým úspěchem stojí naši zaměstnanci.

2.1 Jmenovitý soupis zaměstnanců

Petr Starý - ředitel Naučného střediska ekologické výchovy, ekoporadenství

Dana Belušová - manažerka projektů, příprava a realizace seminářů pro odbornou veřejnost, vedoucí včelařského a farmářského kroužku, ekoporadenství

Luděk Hora - lektor EVP, objednávky pobytů a EVP, tvorba EVP a výroba pomůcek, příprava a realizace akcí pro veřejnost, vedoucí kroužku ochrany přírody a přírodovědného kroužku

Barbora Barabášová - lektorka EVP, tvorba EVP, příprava a realizace akcí pro veřejnost, správa internetových a fb stránek, příměstské tábory, exkurze v záchranné stanici AVES, údržba permakulturní zahrady

Mgr. Kristina Tělučilová - lektorka EVP, evidence EVP, zpracování objednávek, smlouvy, příměstské tábory, exkurze v záchranné stanici AVES

Marie Helclová, DiS. - lektorka EVP, evidence EVP, zpracování objednávek, ubytovací smlouvy, příměstské tábory, exkurze v záchranné stanici AVES

Ing. Veronika Modlingerová - lektorka EVP, akce pro veřejnost, vedení přírodovědného kroužku Netopýří školka, exkurze v záchranné stanici AVES

Aneta Ondráčková - vedoucí kroužku ochrany přírody, akce pro veřejnost, lektorka EVP, exkurze v záchranné stanici AVES

Ing. Lenka Táborská – externistka, lektorka, specialistka na permakulturu a zemědělství

Michal Husák - správce Centra ekologické výchovy

Helena Juhová - úklid CEV, výdej jídla

Věra Husáková - úklid CEV, výdej jídla

Martin Čurda - ošetřovatel medvědů a živočichů v záchranné stanici, fotograf

Martin Táborský - ošetřovatel medvědů a živočichů v záchranné stanici

Markéta Řeháčková - ošetřovatelka medvědů a živočichů v záchranné stanici

2.2 Péče o zaměstnance

Čtyři lektorky EVVO, Aneta Ondráčková, Barbora Barabášová, Marie Helclová, DiS., Ing. Veronika Modlingerová, se zúčastnily třídního praktického semináře pro začínající lektory M1. Jedna dvojice se zúčastnila semináře v ekocentru Střevlík, druhá dvojice v ekocentru Sever Horní Maršov o.p.s., oba semináře byly organizované SSEV Pavučina. Všechny lektorky získaly certifikát lektora M1, kromě certifikátu však získaly spoustu zkušeností a měly příležitost vyměnit si názory s pracovníky ostatních středisek celé České republiky.

Lektorky Aneta Ondráčková a Barbora Barabášová se zúčastnily vzdělávací akce Hyperaktivní dítě a dítě s poruchami chování v MŠ. Akce byla organizována společností Infra.

Barbora Barabášová a Luděk Hora se zúčastnili třídního semináře „Poznej a chraň naši přírodu“, organizované Českým svazem ochránců přírody, pořádané v ekocentru Chaloupky o.p.s.

Aneta Ondráčková a Ing. Veronika Modlingerová se zúčastnily semináře s názvem „Vyrábíme s Ferdou“, Sever Hradec Králové o.p.s.

Jako každý rok se zaměstnanci také zúčastnili školení BOZP – Bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, požární ochrany a proškolení řidičů v rámci platné legislativy. Všem zaměstnancům je nabízena a umožňována účast na vzdělávacích aktivitách na základě jejich pracovního zaměření včetně průběžného zvyšování odborné i pedagogické kvalifikace. Mezi další bonusy patří poukázky na stravování.

Certifikát za seminář Hyperaktivní dítě

Osvědčení za absolvované semináře M1

3. ORGANIZACE

3.1 Naše vize

Vizí našeho střediska je život v souladu a v rovnováze s přírodou, podpora její rozmanitosti všemi ekologicky i ekonomicky udržitelnými způsoby, a vzdělávání všech, kterým není lhostejné v jakém prostředí a jakým způsobem žijí.

3.2 Poslání organizace

Usilujeme o co nejodpovědnější jednání k přírodě prostřednictvím prožitku, praktických činností a přímého kontaktu s přírodou.

3.3 O nás

NSEV Kladno – Čabárna o.p.s, je obecně prospěšná společnost, to znamená být prospěšný své obci, spoluobčanům a životnímu prostředí kolem nás propojováním různých oborů za společným cílem kvalitnějšího, zdravějšího a ohleduplnějšího života. Nechceme přesvědčovat a vnučovat své názory, ale nabízet možnosti a cesty, vnímat a poznávat přírodu jako celek i detaily, neboť příroda člověka nepotřebuje, ale člověk se bez ní neobejde.

Naše společnost byla založena v listopadu roku 2001 statutárním městem Kladnem. Původním posláním naší organizace bylo svým působením přispět k zachování biologické rozmanitosti a zdravého životního prostředí na Kladensku. V současné době se zaměřuje především na environmentální výchovu, vzdělávání a osvětu. Od roku 2005 jsme členem sdružení středisek ekologické výchovy Pavučina.

3.4 Centrum ekologické výchovy Kladno v roce 2017

Zvyšující se návštěvnost se projevuje na opotřebením vnitřního vybavení a požadavcích na průběžný servis. Rozrůstající se zázemí i stoupající stáří budovy a hospodářských objektů, si žádá stále větší objem technických činností a provozních zásahů. Bohužel pořád čekáme na opravu střešní terasy, která je dočasně z technických důvodů uzavřena.

Zimní pohled ze střechy

3.5 Naše činnost

- půldenní ekologické výukové programy pro MŠ, ZŠ, SŠ a speciální školy
- pobytové ekologické výukové programy pro MŠ, ZŠ, SŠ a speciální školy
- přírodovědně zaměřené kroužky
- různé akce pro rodiče s předškolními dětmi
- vzdělávací a osvětové akce pro odbornou veřejnost
- letní tábory
- soutěže pro děti
- zajišťování přednášek, osvětových programů, praktik a exkurzí pro žáky a studenty
- pronájem prostor pro vzdělávací akce
- ekoporadenství
- mapování a archivace poznatků o historickém i současném výskytu zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů na Kladensku
- rekonstrukce a údržba naučných stezek na území naší působnosti
- údržba lokalit chráněných území

- péče o zraněné živočichy umístěné v záchrané stanici AVES
- péče o kladenské medvědice

4. ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA, VZDĚLÁVÁNÍ A OSVĚTA

4.1 EVVO v číslech - výkaz činnosti

Výkaz činnosti za rok 2017		Naučné středisko ekologické výchovy Kladno-Čabárna o.p.s.		počet akcí	počet účastníků	počet hodin trvání programů celkem	počet dnů trvání programu	účastníko hodiny
1	Ekologické výukové programy pro školy	denní	MŠ	51	1017	107		2139
2			ZŠ	60	1053	180		3159
3			SŠ	3	49	9		147
4		pobytové	MŠ	8	164	108	27	2216
5			ZŠ	19	422	232	58	5232
6			SŠ	2	45	16	4	360
10	Mimoškolní činnosti pro děti	pravidelné kroužky		4	54			
11		nepravidelné akce	učitelé	6	136			
12	Vzdělávací programy pro dospělé nepedagogy	všechny akce		11	360	85		
13	Osvětové akce pro veřejnost	všechny akce		14	1623			

4.2 Vzdělávací programy v rámci školní výuky

4.2.1 Ekologické výukové programy

Největší podíl EVVO probíhá u dětí a mládeže prostřednictvím školních ekologických výukových programů (EVP). EVP je blok ekologicky a přírodovědně zaměřených aktivit. Konkrétní typ programu, jeho téma a obsah, si školy objednávají přes on-line rezervační systém, kde si také rezervují vhodný termín, případně si jej mohou objednat i telefonicky. Programy jsou pořádány různou formou v závislosti na zvoleném tématu, délce konání a věku účastníků. Ceny za program se pohybují mezi 40 – 90 Kč na jednoho žáka.

4.2.1.1 Krátké programy

Krátké programy trvají 45 minut – jedna vyučovací hodina. Pro MŠ jsou vedeny formou her. Jedná se o povídání a diskuzi na dané téma s aktivní účastí dětí. Během aktivity ukazujeme dětem přírodu ve vazbách a souvislostech. Náplň je vždy přizpůsobena věku a možnostem dětí. Počet účastníků jedné skupiny je min. 12, max. 30. Je možnost vícečetnou skupinu dětí rozdělit na dvě skupiny, kdy jedna má program a druhá skupina jde s jiným lektorem na exkurzi do záchranné stanice AVES, po 45 minut se skupinky vymění. Tato možnost je velmi oblíbená právě pro MŠ, které mají svůj vlastní autobus a vyplatí se jim přijet ve větším počtu než 30 dětí. Programy realizujeme od pondělí do středy a ceny programů jsou dotovány.

Nabídka krátkých programů pro MŠ:

1. **Vodní království**
2. **Co se děje v trávě**
3. **Cesta k jablíčku**
4. **Rákosníček v parku**
5. **Rákosníček a hvězdy**
6. **Kamarádi z podzemí**
7. **Neplete si nás**
8. **Hra na záchrannou stanici**

4.2.1.2 Půldenní programy

Půldenní EVP je blok ekologicky a přírodovědně zaměřených aktivit pro děti, který dle počasí a možností probíhá i v přírodě a je doplněn o různé praktické ukázky a činnosti k danému tématu. Doba trvání půldenního EVP jsou tři vyučovací hodiny. Do mnohých programů jsou také zařazeny přírodovědné hry. Během programu ukazujeme dětem přírodu ve vazbách a souvislostech. Náplň je vždy přizpůsobena věku a možnostem zájemců.

Nabídka půldenních programů pro MŠ:

- **Kosí rok**
- **Jak to chodí u mravenců**
- **Jak roste strom aneb život stromu**
- **Čarodějův učeň**
- **Z pohádky do pohádky**
- **Příroda - největší stavebnice**
- **Výlet do přírody**
- **Vyprávění úhoře Matěje**

Nabídka půldenních programů pro ZŠ a SŠ:

- **Zima v přírodě**

- **Proměny lesa**
- **Člověk a zvířata**
- **Co se děje v trávě (1. - 5. třída)**
- **Cesta PET lahve (od 4. třídy)**
- **Vynálezy přírody (od 4. třídy)**
- **Potřebuje příroda pomoc?**
- **Víte, že ...? (1. - 4. třída)**
- **Od semínka po výrobek**
- **Ptačí svět**
- **Vetřelci naší přírody**
- **Jak ulehčit přírodě**

4.2.1.3 Pobytové programy

Jedná se o tří až pětidenní ekologicko - vzdělávací pobyty pro školní kolektivy v Centru ekologické výchovy. Náplň vychází z osnov více předmětů. Programy navazují na rámcový vzdělávací program v oblastech: Člověk a jeho svět, Člověk a společnost, Člověk a příroda a v průřezovém tématu Environmentální výchova. Konkrétní podoba je přizpůsobena věku dětí.

Na pobytové programy k nám jezdí MŠ, ZŠ ale i SŠ z celého Středočeského kraje a Prahy. První den odpoledne je možnost jít s průvodcem na exkurzi do záchrané stanice AVES, kde se děti dozví o chodu záchrané stanice, o práci ošetřovatelů a samozřejmě příběhy našich zvířecích obyvatel. V případě zájmu si děti mohou pod dohledem průvodce nakrmit domácí plemena hospodářských zvířat. V úterý a ve čtvrtek nabízíme dopolední i odpolední program. Ve středu máme připravené vycházky dle výběru nebo mohou děti se svým vyučujícím podniknout vycházku samostatně. Na pátek žádný program již neorganizujeme, děti mají celkové ukončení pobytu a odjezd domů.

Nabídka odpoledních programů pro MŠ:

- **Pevnost Boyard**
- **Pozdrav z Čabárny**
- **Co nám dává les?**
- **Hra na záchranou stanici**
- **Život stromu**
- **Vyrábíme ze dřeva**
- **Pozdrav z Čabárny**

Nabídka odpoledních programů pro ZŠ a SŠ:

- **Pozdrav z Čabárny**
- **Kufr plný otázek**
- **Staň se revírníkem**

- **Pevnost Boyard**
- **Fotorally**
- **Zpracování bylinek**
- **Vyrábíme ze dřeva**
- **Chuťová křížovka**

Nabídka vycházek v rámci pobytového programu:

- **Po stopách hornické minulosti**
- **Les a hospodaření v něm**
- **Hornický skanzen Mayrau**
- **Město Kladno**
- **Trvalá expozice o přírodě Křivoklátska v IS LČR v Křivoklátě**

4.2.1.4 Pobytové programy pro gymnázia a odborné školy

Nabízíme speciální třídní pobytový program pro gymnázia a odborné střední školy s tématem „Krajina ovlivněná člověkem“. Studenti se věnují poznávání různých vlivů člověka na krajinu, k čemuž krajina původně průmyslového Kladna nabízí spoustu možností. Program probíhá z velké části v terénu a studenti si vyzkouší více praktických a průzkumných činností. Během celého pobytu se věnují rozborům a měření různých veličin v půdě, vodě a ve vzduchu. Na některých látkách si ukáží, jak putují krajinou a ovlivňují ji. Jednotlivé činnosti na sebe navazují celý pobyt. Program je doplněn exkurzí do záchrané stanice a seznámením se s fungováním nízkoenergetických staveb.

4.2.2 Komentované vycházky

Ve snaze přiblížit dětem přírodu z blízkého okolí, nabízíme vycházky do přírody. Jedná se o vycházku v dané lokalitě s odborným výkladem lektora. Vycházky trvají 2 - 3 hodiny. Počet účastníků na jednu exkurzi je min. 10, max. 30 účastníků. Realizaci vycházek zajišťujeme sami nebo s pomocí externích pracovníků. Zájem o vycházky postupně opadá, přesto však nabídku komentovaných vycházek necháváme v naší nabídce a věříme, že zase vstoupí do oblíbenosti.

Nabídka vycházek:

- **Záchraná stanice pro zraněné živočichy Aves**
- **Drvotova naučná stezka I**
- **Drvotova naučná stezka II**
- **Vinařická horka**
- **Halda Ronna**
- **Dvořákova stezka (Kralupy – Nelahozeves a zpět)**
- **Naučná stezka Rakovník**

4.3 Mimoškolní činnost

V mimoškolní činnosti vedeme řadu kroužků, zaměřených na ekologii, včelařství, hospodářství a obecnou přírodovědu.

- **kroužek pro předškolní děti Netopýří školka**
- **kroužek ochrany přírody Netopýrci**
- **přírodovědný kroužek Netopýři**
- **farmářský kroužek - Pavoučci**
- **včelařský kroužek**

Fotografie z probíhajících kroužků

4.3.1 Netopýří školka

Kroužek je určený pro předškolní děti, odehrává se každou středu od 13.30 do 15.00 a schůzky probíhají převážně venku, jen v nepříznivém počasí nám slouží základna v SZŠ Kladno - Korálek. V září roku 2017 se tento kroužek otevřel poprvé a má 8 členů a vede ho Ing. Veronika Modlingerová a Marie Helclová, DiS. Kroužkem chceme i předškolním dětem přiblížit přírodu a pohyb v ní.

4.3.2 Kroužek ochrany přírody pro žáky I. stupně ZŠ - Netopýrci

V roce 2017 měl kroužek 18 dětí. Probíhá celoročně kromě letních prázdnin, se schůzkou jednou týdně v pondělí a trvá dvě hodiny. Cílem kroužku je poznávání pozitivních a negativních vlivů na přírodu a krajinu, ochrana životního prostředí přiměřenou formou. Kroužek je pod vedením Ludka Hory a Anety Ondráčkové.

4.3.3 Přírodovědný kroužek pro žáky II. Stupně ZŠ - Netopýři

Tento kroužek je určen starším dětem a je zaměřen na sledování vztahů a vazeb mezi živou a neživou přírodou, aktivní činnosti při ochraně krajiny, aktivní ochranu živočichů a rostlin, údržbu chráněných území, monitoring ohrožených druhů a ptactva, terénní pobyty v přírodě atd. Děti z mladšího kroužku přestupují do staršího kroužku po dosažení 10 ti let. V roce 2017 měl kroužek 18 členů, dvouhodinové schůzky probíhají v pátek.

S přírodovědnými kroužky Netopýrci a Netopýři jsme v roce 2017 navštívili řadu zajímavých míst formou celodenního výletu, které se uskutečňují jednu neděli v měsíci. Jako každý rok i letos jsme vyrazili na dvě víkendové akce - a to v zimě do Sloupu v Čechách a v létě tradičně na Berounku do Skryjí. Letní tábor se uskutečnil v Českém ráji. Děti z kroužku Netopýři nám aktivně chodily celý rok pomáhat na akce pro veřejnost.

Kroužky mají své společné webové stránky, kde jsou vkládány důležité informace pro děti i rodiče a zároveň fotografie z kroužků, výletů, víkendových akcí, táborů a ostatních akcí, kterých se zúčastnily. Stránky spravuje Aneta Ondráčková.

<http://www.netopyri-cabarna.cz/>

Stránky kroužku Netopýrci a Netopýři

4.3.4 Farmářský kroužek - Pavoučci

Po rozsáhlé rekonstrukci objektu s hospodářskými zvířaty jsme v září 2017 opět otevřeli kroužek zaměřený na zemědělské činnosti a hospodářská zvířata, k čemuž slouží právě zrekonstruovaná část v záchranné stanici Aves. Kroužek se koná ve středu a trvá 2 hodiny. Naší snahou i cílem je prohlubovat v mladé generaci zájem o zemědělství a rozmanitost přírody, úctu ke všem formám života a posilovat vědomí nepostradatelnosti vazeb mezi organismy a životním prostředím. V neposlední řadě děti získávají vědomosti o vzniku a náročnosti výroby základních surovin a potravin, jejich významu pro člověka a způsobech jejich hospodárné a udržitelné výroby i konzumace. Kroužek je pod vedením Dany Belušové.

4.3.5 Včelařský kroužek

Tradičně po celý rok probíhala výuka včelařského kroužku pod vedením Dany Belušové, který kromě dětí navštěvují i celé rodiny. Zájem o včely se tak stává zálibou, která kromě získaných vědomostí a praktických dovedností v chovu včel a při zpracování jejich produktů napomáhá mezigenerační komunikaci a společnému trávení volného času.

4.4 Soutěže

Pomocí soutěží se snažíme mladou generaci zapojit do poznávání přírody a do problematiky životního prostředí.

4.4.1 Kladenská Veverka

Mezinárodní výtvarně-literární soutěž má dlouholetou tradici. V roce 2017 se uskutečnil 29. ročník. Tradičně je soutěž zaměřena na ochranu přírody a životního prostředí. Na 200 oceněných prací je každoročně odměněno při slavnostním vyhlášení věcnými dary a diplomem. Oceněná díla jsou při té příležitosti vystavena ve foyeru Kina Kladno.

Soutěžní kategorie, které jsou členěny na dané kategorie a zároveň dle věku:

- Kresba, malba, grafika, keramika a jiné výtvarné techniky
- Fotografie
- Literární práce

Fotografie z předávání cen

4.4.2 „Příroda, ve které žijeme“

Znalost krajiny a přírody ve svém okolí by měla patřit k základům všeobecného vzdělání. Cílem naší soutěže bylo ověřit si znalosti dětí o přírodě Středočeského kraje, naučit se dívat kolem sebe a své poznatky představit ostatním.

V soutěžící skupině mohlo být minimálně 4 a maximálně 6 dětí. Celá soutěž měla 4 kola, všechna kola probíhala buď online testováním po internetu nebo naskenovaním zadané práce v daném termínu. Skupina musela splnit daný počet bodů, aby postoupila do dalšího kola. Pro nejlepší skupiny čekalo finále, z každé kategorie pouze pro 5 skupin. Finále se uskutečnilo v budově CEV od 18. – 20. 12. 2017 pro každou kategorii v samostatný den.

Kategorie soutěže:

- I) 3. - 4. třída
- II) 5. - 6. třída
- III) 7. - 8. třída

Soutěžní kola:

Vědomostní přírodovědný test online. (25. – 27. 9. 2017)

Použití přírodnin v praxi. (2. – 13. 10. 2017)

Poznávačka přírody a chráněných území online. (23. – 25. 10. 2017)

Tvorba projektu – představení zajímavého přírodního prvku v našem okolí dle vlastního výběru dětí. (30. 10. – 24. 11. 2017)

Finálová kola

Výroba krmítka z přírodnin

4.5 Letní aktivity

Během první poloviny července probíhají pravidelné úpravy, které nejdou realizovat za plného provozu. Po těchto údržbách opět najíždíme na plný provoz. Probíhají zde jak příměstské tábory jiných organizací, tak i příměstské tábory organizované přímo námi. Nemůžu zapomenout na tábor našich kroužků, který se každý rok uskuteční na jiném místě.

4.5.1 Letní tábor

Tábor s názvem "Tábor do kopce aneb horolezci, horolezkyně, horolezčata" 13. - 23. 8. 2017. Ani letos nechyběl tábor přírodovědných oddílů Netopýrů, kterého se zúčastnilo 30 dětí. Na letošní tábor jsme se vydali po stopách filmu „Jak dostat tatínka do polepšovny“, a tak jsme navštívili Český ráj. Naši celotáborovou hru jsme nazvali „tábor do kopce“. A to nejen kvůli skalám a horolezení, ale také kvůli tomu, že celý tábor byl v kopci. Po celou dobu tábora jsme se dopoledne učili jak poznávat počasí v přírodě, orientovat se v přírodě, správně lézt na skály, jak rozdělat oheň, správně si zabalit batoh na výpravu a jak postavit nouzový přístřešek. Táborové odpoledne bylo věnováno spíše hrám a to především v terénu, ale taky tvořivým činnostem z přírodnin. Během tábora jsme se vypravili na dva výlety. První byl do Sobotky na zámek Humprecht a druhý na Malou skálu a do skal.

Horolezci, horolezkyně, horolezčata v akci

4.5.2 Příměstský tábor

V letošním roce proběhly tři turnusy, všechny byly velmi vydařené. Zahráli jsme si na strašidla a prozkoumali jsme všechny možné říše od zvířátek po květiny a zkoumali jsme celé okolí Čabárny. Zahráli jsme si spoustu tematických her a vytvořili zajímavé výrobky jako akvárium prstovými barvami nebo vlastní mýdlo a mnoho dalších. Úkolem dětí bylo posbírat během týdne klíče od hotelového trezoru. Dětem se to podařilo a v trezoru na ně čekala odměna. Na všech turnusech byly skvělé party dětí, tím i pro nás lektory bylo dojemné loučení. Budeme se těšit na příští rok.

„Strašidla a hotelový trezor“

4.6 Akce pro veřejnost

Akcí pro veřejnost jsme pořádali celou řadu jak tradičních akcí, tak zcela nových. Akce můžeme rozdělit na tři skupiny a to na akce pro rodiče s dětmi, dále akce, na kterých jsme se podíleli jako spoluorganizátoři, na akce pro dospělé a na jedinečné akce.

4.6.1 Akce pro rodiče s dětmi

Níže v tabulce jsou zaznamenány naše stěžejní akce, s datem konání, počtem účastníků a fotografií z akce.

Není-li uvedeno jinak, proběhlé aktivity byly podpořeny grantem z Islandu, Lichtenštejnska a Norska.

DATUM	NÁZEV	POČET ÚČASTNÍKŮ	FOTOGRAFIE
11. 2. 2017	Vyrobte si ptačí budku	21	
8. 4. 2017	Uklidíme svět, uklidíme Česko	11	
16. 4. 2017	Velikonoce v Avesu	50	

26. 4. 2017	Den Země pro ZŠ Korálek	46	
27. 4. 2017	Den Země	60	
7. 5. 2017	Vítání ptačího zpěvu	28	
11. 9. 2017	Netopýří noc	25	

16. 9. 2017	Den zvířat	40	
23. 9. 2017	Čabárna uklízí	13	
21. 10. 2017	Den stromů	50	
9. 12. 2017	Vánoce na Čabárně	100	

13. -17. 12. 2017	Medové vánoce	600	
----------------------	------------------	-----	--

4.6.2 Akce pro dospělé

Níže v tabulce jsou uvedené akce pro dospělé, jak pro odborníky, tak pro laiky. Opět je v tabulce uvedeno datum akce, název, počet účastníků a fotografie z akce. Většina pořádaných seminářů nebo workshopů byla hned zaplněna. Aktivity pro dospělé organizuje Dana Belušová, která pečlivě vybírá odborníky pro vedení daného semináře. Semináře probíhají většinou v areálu budovy CEV.

Není-li uvedeno jinak, proběhlé aktivity byly podpořeny Středočeským krajem v rámci naplňování Konceptce EVVO Středočeského kraje.

DATUM	NÁZEV	ÚČASTNÍCI	FOTOGRAFIE
11. 2. 2017	Šlechtění včelstva a chov matek	40	

15. 10. 2017	Zpracování zeleniny	30	
26. 11. 2017	Králíci v drobných a zájmových chovech	30	
2. 12. 2017	Zpracování mléka	30	

4.6.3 Externí akce – spolupořadatelé

Jako každý rok se zúčastňujeme akcí organizovaných jinými partnery. Tradičně to je Den Země s Labyrintem, Děň dětí na Emilovně nebo také den Děťí s myslivostí. V roce 2017 k tomu přibyla akce Běh pro Aves.

Akce jsou zaznamenány v tabulce.

DATUM	NÁZEV	MÍSTO KONÁNÍ	FOTOGRAFIE
21. 4. 2017	Den Země Labyrint	Kladno u Kauflandu	 A photograph showing a group of children and adults gathered around a table outdoors. One child in a pink jacket is looking at something on the table, while others are nearby. The background shows a parking lot with cars and trees.
4. 6. 2017	Den dětí Švermov	Švermov	 A photograph of two children, one in a green jacket and one in a blue jacket, leaning over a large wicker basket filled with hay or straw. They appear to be participating in an activity. Other people are visible in the background.
10. 6. 2017	Den dětí s myslivostí	Kladno - Čabárna	 A wide-angle photograph of a large group of children and adults in a grassy field. In the background, there is a wooden gazebo and some trees under a blue sky with clouds.
20. 5. 2017	Den dětí s Lesy ČR	Emilovna	 A photograph of a child in a light blue jacket and a red polka-dot hat sitting at a table. An adult in a purple shirt is leaning over the table, possibly showing something to the child. There are various items on the table, including a black bucket.

11. 6. 2017	Běh pro Aves	Kladno - Čabárna	
-------------	--------------	------------------	--

4.6.4 Jedinečné akce

4.6.4.1 Tisková konference projektu podpořeného EHP fondy

V budově CEV proběhla 16. 2. 2017 tisková konference a slavnostní ukončení projektu "PŘÍRODA ČLOVĚKU, ČLOVĚK PŘÍRODĚ" (NATURE TO HUMAN, HUMAN TO NATURE). V rámci akce proběhla prezentace aktivit projektu, ukázky produktových výstupů a byla zde možnost navštívit naučnou stezku s průvodcem. Kromě zaměstnanců NSEV a účastníků, kteří se na projektu podíleli, se zúčastnili i zástupci z Norského velvyslanectví, zástupci Ministerstva financí, ale také zástupci Statutárního města Kladno.

Ředitel NSEV Petr Starý a norská velvyslankyně v České republice paní Siri Ellen Sletner

4.6.4.2 Otevření naučné stezky "Příroda člověku, člověk přírodě" a chovatelského areálu

V pátek 17. 3. 2017 proběhlo od 15 hodin slavnostní otevření chovatelského areálu a naučné stezky. Otevření se zúčastnilo okolo 30 účastníků včetně dětí. Všichni měli možnost projít si stezku s průvodcem, stejně tak proběhla prohlídka záchranné stanice AVES a zookoutku s hospodářskými zvířaty. Slavnostní pásku nám přestříhl RNDr. Ivo Šanc, CSc. - radní pro oblast životního prostředí a zemědělství.

RNDr. Ivo Šanc, CSc. - radní pro oblast životního prostředí a zemědělství

4.6.4.3 Předání kroniky

NSEV dostalo 5. 4. 2017 novou kroniku od MŠ Tuchlovice. Děti z Tuchlovic u nás byly na pobytu a všimly si, že nám dochází místo v kronice. Rozhodly se tedy, že nám kroniku vyrobí a taky vyrobily. Kronika je moc krásná a velká, bude sloužit nejen nám, ale i všem ostatním, kteří k nám přijedou na pobyt. Ještě jednou moc děkujeme za celý tým NSEV.

Předání kroniky

5. TERÉNNÍ ČINNOST

Terénní činnost můžeme rozdělit na péči o živočichy, péči o přírodní území a péči o permakulturní sad. Ve všech oblastech u nás i v tomto roce vykonávali odbornou praxi studenti ze Zemědělské školy Rakovník a jiných odborných škol. Pro všechny tyto školy jsme i odbornými konzultanty pro jejich seminární práce.

5.1 Péče o živočichy

Do aktivních činností při záchraně živočichů se zapojují všichni pracovníci střediska a spolupracující dobrovolníci na základě úzké vazby k záchrané stanici Aves. Potřebnost péče vyplývá také ze sezónních potřeb. Provázanost teoretické průpravy se skutečnou

praxí je faktickým výstupem naší činnosti. Především se zaměřujeme na zimování ježků a netopýrů, kteří se ocitli v nouzi, příkrmování ptactva a samozřejmě dokrmování opuštěných a hendikepovaných mláďat. V tomto roce jsme realizovali, při péči o živočichy z volné přírody, instalaci mnohých hnízdních a sezónních úkrytů, jejich výrobu a následné umístování při workshopech a pobytových programech, a to nejen pro ptactvo, ale i pro obratlovce a hmyz. Stále v našem okolí podporujeme přirozený chov králíka divokého.

5.2 Péče o přírodní území

Péče o travní porosty v blízkosti záchranné stanice a ekocentra probíhá převážně formou pastvy drobných hospodářských zvířat, případně mozaikovým sečením s následným sušením sena nebo v nepříznivých klimatických poměrech též mulčováním a zakládáním kompostů.

Ošetřovali jsme sečením porostu maloplošné chráněné území u Sak na Kladensku a VKP v lokalitě Čabárna.

5.3 Péče o permakulturní sad

Na pozemcích v blízkosti ekocentra hospodaříme ekologicky šetrným, permakulturním způsobem. Vysázený sad ve skladbě původních vysokokmenných odrůd udržuje smluvně firma Živa Kladno, která provádí i obnovu uhynulých stromků.

O údržbu permakulturní zahrady se staraly spolupracovnice Barbora Barabášová a Ing. Veronika Modlingerová, o údržbu sadu pak správce budovy Michal Husák. Zahrada je také využívána při odpoledních programech. Z důvodu okusu rostlin zvěří jsme permakulturní část oplotili.

Postupně zde vznikají demonstrační prvky, inspirující k používání permakulturních metod, a stávají se i pomůckami při výkladu odborných seminářů. Další využití pozemku spočívá v rozšíření prostoru pro výuku. Vznikla zde ptačí pozorovatelna, teepee a naučné panely.

Interaktivní prvky

6. GRANTY A DOTACE

6.1 EHP a Norské fondy

Název projektu: PŘÍRODA ČLOVĚKU, ČLOVĚK PŘÍRODĚ.

Celkový objem rozpočtu 8 150 300,- Kč. Z odsouhlasené dotace 7 335 270,- Kč bylo vyčerpáno 7 215 888,- Kč. Realizace, která byla prodloužena do 28. 2. 2017, jsme zakončili závěrečnou tiskovou konferencí za účasti zástupců z Ministerstva financí jako dozorujícího orgánu a norské velvyslankyně, paní Siri Ellen Sletner v doprovodu svého mluvčího pana Terje Bjorna Englanda. Akce se zúčastnili jak zástupci tisku, tak osobnosti zapojené do zdárné realizace projektu.

Při závěrečných kontrolách a auditu nebyly shledány žádné nedostatky a veškeré doklady byly odsouhlaseny. Projekt byl vybrán k prezentaci na závěrečném ceremoniálu výzev podpořených z Norských a EHP fondů v Praze – Trojském zámku. V rámci finálních výstupů musíme zajistit 5 letou udržitelnost vybudované naučné stezky a tematicky zaměřených webových stránek, kde jsou k dispozici i tiskové podklady výstupů projektu.

Lektor Luděk Hora na prohlídce ZS Aves s norskou velvyslankyní v ČR paní Siri Ellen Sletner

6.2 Středočeský kraj

Středočeský kraj

V roce 2017 jsme pracovali již jako Krajské středisko environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty a zajišťovali základní činnosti v rámci Koncepce EVVO pro Středočeský kraj. Činnost byla podpořena částkou 980 tis. Kč

1. Dotační oblast: Akce naplňující Koncepti EVVO Středočeského kraje v letech 2011-2020. Celková výše získané dotace 652 tis. Kč nebyla vyčerpána kompletně, s ohledem na realizaci některých akcí až v roce 2018. Celkem bylo podpořeno 6 aktivit, které se skládají z několika akcí, u nichž dotace pokrývá cca 50 – 75% nákladů.

2. Dotační oblast: Individuální dotace v rámci Koncepce EVVO byla podpořena částkou 907.500 Kč,- na realizaci ekoporadství ve 4 environmentálních oblastech a doprovodné aktivity k dalšímu vzdělávání lektorů i veřejnosti.

3. Dotační oblast: Operační Program Vzdělávání pro Konkurenceschopnost. Tímto rokem byla ukončena povinná udržitelnost projektu Komplexní environmentální program pro rozvoj ekogramotnosti a klíčových kompetencí žáků Kladenska. Projekt byl zaměřen na zvyšování klíčových kompetencí a ekogramotnosti žáků základních a středních škol a i nadále se daří naplňovat uspokojivě všechny závazky.

7. SPOLUPRÁCE S DALŠÍMI SUBJEKTY

- SSEV Pavučina - I v roce 2017 jsme plnili podmínky členství v rámci Sdružení středisek ekologické výchovy. Celostátní síť organizací specializovaných na ekologickou výchovu, vzdělávání a osvětu usnadňuje svým členům a pozorovatelům vzájemnou informovanost, metodickou pomoc, odborný dohled i záštitu a příležitost k získávání a prezentaci zkušeností na každoročním setkání valné hromady a při veletrhu vzdělávacích programů, kterých se zástupci našeho střediska pravidelně účastní.
- Česká společnost ornitologická - Systematická spolupráce při mapování výskytu vzácných druhů ptáku na Kladensku probíhá již řadu let. Aktivity jsou zaměřeny na kroužkování ptactva, zimní sčítání vodních ptáků a osvětovou činnost, jako je každoroční jarní „Vítání ptačího zpěvu“.
- Centra ekologické výchovy ve Středočeském kraji - Spolupráce s dalšími organizacemi a jejich pracovníky zabývajícími se ochranou přírody, environmentální výchovou, vzděláváním a osvětou byla tradičně na dobré úrovni a rozvíjela se více na bázi metodické. V rámci zakázek Středočeského kraje jsou partnerská střediska zapojována jako subdodavatelé a pořadatelé regionálních akcí.
- ČSOP - Český svaz ochránců přírody je dalším důležitým partnerem. Podporuje především terénní činnost, ale také „Uklidme svět, uklidme Česko“ a mnoho dalších.

Další významně spolupracující neziskové subjekty v roce 2017:

- Středisko volného času Labyrint
- Sládečkovo vlastivědné muzeum Kladno
- ZŠ praktická, ZŠ speciální a MŠ speciální Kladno - Korálek
- ZŠ a MŠ Jiráskova Kladno - Motyčín
- SZŠ a VOŠZ Kladno
- ČSV, z.s. ZO Kladno
- Nyctalus
- Svaz chovatelů ovcí a koz ČR, a.s.
- MÁJA - Společnost pro rozvoj včelařství

- Včelí stráž Rakovník
- Rakovnický ornitologický spolek Fénix
- IS LČR v Křivoklátě
- IVS Křivoklát - Budy

8. PUBLIKAČNÍ ČINNOST

8.1 Interaktivní DVD

V rámci dokončení projektu „Příroda člověku, člověk přírodě“ jsme vydali výukové materiály, které slouží při vlastní výuce, propagaci střediska i jsou k dispozici dalším zájemcům s možností stahování, případně zakoupení hotových pomůcek.

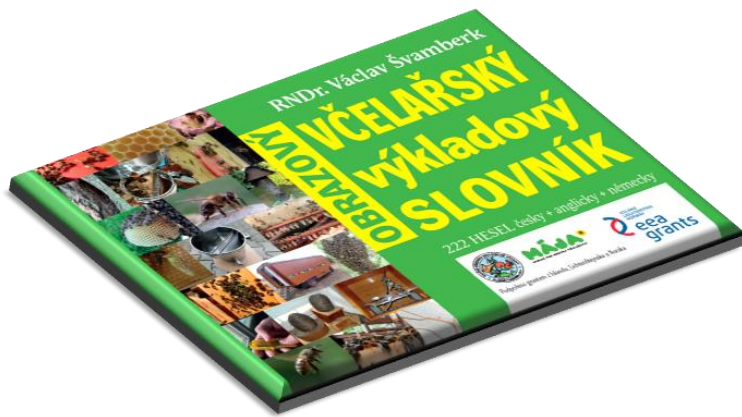
Alba DVD Naši ptáci II a Hlasy noci II – netopýři, žáby

Unikátní nahrávky netopýrů, vydaných ve spolupráci s organizací na jejich ochranu Nyctalus, společně s reedící hlasů žab, dalo vzniknout novému albu v započaté edici hlasových encyklopedií. S grafikou Jany Vlčkové a novým masteringem Jiřího Šváchy vznikly jedinečné interaktivní materiály, které jsou k dispozici odborným institucím v tištěné podobě a veřejnosti prostřednictvím webových stránek.

Svého pokračování se dočkaly i hlasy ptactva, které vyšly v rozšířeném vydání 131 druhů, opět na podkladě nahrávek pana Víta Zavadila a fotografií Ivana Dudáčka i dalších autorů.

8.2 Včelařské pomůcky

Pomůcky zaměřené na včelařství - Fenologický kalendář a Včelařský obrazový výkladový slovník jsme vydali na základě spolupráce s RNDr. Václavem Švambergem. Slovník ocenily odborné kapacity na Světovém kongresu včelařství Apimondia 2017 v Turecku bronzovou medailí v kategorii publikací.

Výkladový slovník a fenologický kalendář

Další praktickou pomůckou s širokým využitím, která zaujala spousty zájemců o její vlastnictví, je „fotoúl“, který slouží jako průvodce včelím společenstvím. V nabídce je verze učební, s reálnými fotografiemi včelích plástů a naučná, rozšířená o spoustu doplňujících informací a obrázků.

Fotoúl

8.3 Vystřihovánky pro nejmenší

Materiály s názvem Hrajeme si s přírodou, jsou určeny pro nejmenší frekventanty z řad předškolních dětí. Omalovánky s vystřihovánkou navazují na výukový program, ale poslouží i kreativním rodičům a pedagogům v mateřských školách.

omalovánka s vystřihovánkou

Úvodní strana vystřihovánek

9. PROPAGACE

9.1 Veřejná média

- Informační zpravodaj Statutárního města Kladna „Kladno 2017“
- Zpravodaj Kamelot
- Kladendář - internetový portál
- Vaše Kladno - internetový portál
- Kladenský deník
- Odborná periodika - Informace s konkrétním zaměřením na specifickou cílovou skupinu nabízíme k zveřejnění v odborných členských časopisech (Včelařství)
- Rádio Relax

9.2 Elektronická média

Elektronická média jsou v dnešní době velmi důležitá, pravidelně aktualizujeme webové a facebookové stránky a pro zájemce jednou měsíčně rozesíláme mail s aktualitami.

9.2.1 Webové stránky NSEV

Stále více zájemců se hlásí o odběry novinek z našeho webu. Upoutávky na akce zájemcům rozesíláme jednou měsíčně. Obsah stránek je pravidelně aktualizován a návštěvníci webu zde naleznou důležité informace o všech aktivitách, které pořádáme, případně jsou zde k dispozici materiály, které jsou jako výstupy projektů veřejně dostupné.

Webové stránky jsou spravovány Barborou Barabášovou na základě informací poskytovaných jednotlivými koordinátory činností.

Úvodní stránka webových stránek NSEV

<http://www.nsev-kladno.cz/>

9.2.2 Facebook

NSEV má již druhým rokem facebookové stránky, které mají velký úspěch. Jsou propojené jak s webovými stránkami, tak s fb stránkami ZS Aves. Využívají je organizace pro šíření akcí pro veřejnost, ale také jednotlivé školy a školky pro zveřejnění své polohy při výukovém pobytu. V současné době je facebook nejefektivnější reklama a veřejně dostupná síť pro šíření informací. V současné době měly stránky NSEV označení “to se mi líbí” od 185 uživatelů a 197 uživatelů stránky „sleduje“. Přes fb stránky spolupracujeme s organizacemi na Kladensku zaměřené pro maminky s dětmi, ale i s mateřskými školami, s městem Kladno a s Kladenským deníkem. I tyto stránky spravuje Barbora Barabášová.

<https://www.facebook.com/NSEVKladno/>

9.2.3 Webové stránky Naučné stezky “Příroda člověku, člověk přírodě”

V rámci projektu “Příroda člověku, člověk přírodě” při vybudování Naučné stezky, jsme vytvořili samostatné webové stránky. Web byl vybudován pro lepší přehlednost a větší prostor pro vkládání informací, fotografií a materiálů ke stažení.

<http://ns-cabarna.webnode.cz/>

9.3 Propagační materiál

9.3.1 Kalendář 2018

Již tradičně jsme zajistili tisk kapesního kalendáříku, s kontaktními údaji. Tentokrát dva druhy a to s fotografií budovy a s chráněným živočichem, roháčem obecným.

2018

2018						
	LEDEN	ÚNOR	BŘEZEN	DUBEN	KVĚTEN	ČERVEN
po	1 8 15 22 29	5 12 19 26	5 12 19 26	2 9 16 23 30	7 14 21 28	4 11 18 25
úř	2 9 16 23 30	6 13 20 27	6 13 20 27	3 10 17 24	1 8 15 22 29	5 12 19 26
st	3 10 17 24 31	7 14 21 28	7 14 21 28	4 11 18 25	2 9 16 23 30	6 13 20 27
čt	4 11 18 25	1 8 15 22	1 8 15 22 29	5 12 19 26	3 10 17 24 31	7 14 21 28
pá	5 12 19 26	2 9 16 23	2 9 16 23 30	6 13 20 27	4 11 18 25	1 8 15 22 29
so	6 13 20 27	3 10 17 24	3 10 17 24 31	7 14 21 28	5 12 19 26	2 9 16 23 30
ne	7 14 21 28	4 11 18 25	4 11 18 25	1 8 15 22 29	6 13 20 27	3 10 17 24
	ČERVENEC	SRPEN	ZÁŘÍ	ŘÍJEN	LISTOPAD	PROSINEC
po	2 9 16 23 30	6 13 20 27	3 10 17 24	1 8 15 22 29	5 12 19 26	3 10 17 24 31
úř	3 10 17 24 31	7 14 21 28	4 11 18 25	2 9 16 23 30	6 13 20 27	4 11 18 25
st	4 11 18 25	1 8 15 22 29	5 12 19 26	3 10 17 24 31	7 14 21 28	5 12 19 26
čt	5 12 19 26	2 9 16 23 30	6 13 20 27	4 11 18 25	1 8 15 22 29	6 13 20 27
pá	6 13 20 27	3 10 17 24 31	7 14 21 28	5 12 19 26	2 9 16 23 30	7 14 21 28
so	7 14 21 28	4 11 18 25	1 8 15 22 29	6 13 20 27	3 10 17 24	1 8 15 22 29
ne	1 8 15 22 29	5 12 19 26	2 9 16 23 30	7 14 21 28	4 11 18 25	2 9 16 23 30

CEV Kladno, Brandýsek – Olšany 220, 273 41
Environmentální výchova, vzdělávání a osvěta – pobyt, programy objednávejte na
 tel.: 312 245 501, 605 074 610 e-mail: ludek.hora@nsev-kladno.cz, www.nsev-kladno.cz

2018

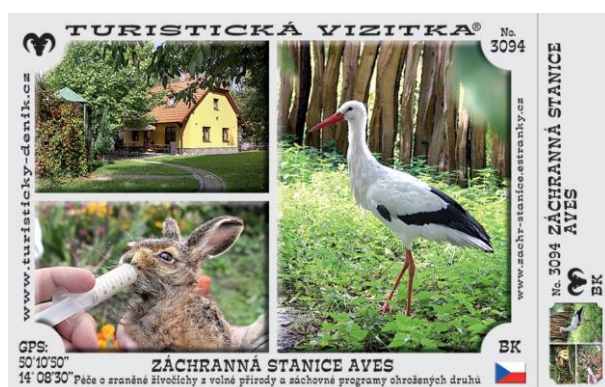
2018						
	LEDEN	ÚNOR	BŘEZEN	DUBEN	KVĚTEN	ČERVEN
po	1 8 15 22 29	5 12 19 26	5 12 19 26	2 9 16 23 30	7 14 21 28	4 11 18 25
úř	2 9 16 23 30	6 13 20 27	6 13 20 27	3 10 17 24	1 8 15 22 29	5 12 19 26
st	3 10 17 24 31	7 14 21 28	7 14 21 28	4 11 18 25	2 9 16 23 30	6 13 20 27
čt	4 11 18 25	1 8 15 22	1 8 15 22 29	5 12 19 26	3 10 17 24 31	7 14 21 28
pá	5 12 19 26	2 9 16 23	2 9 16 23 30	6 13 20 27	4 11 18 25	1 8 15 22 29
so	6 13 20 27	3 10 17 24	3 10 17 24 31	7 14 21 28	5 12 19 26	2 9 16 23 30
ne	7 14 21 28	4 11 18 25	4 11 18 25	1 8 15 22 29	6 13 20 27	3 10 17 24
	ČERVENEC	SRPEN	ZÁŘÍ	ŘÍJEN	LISTOPAD	PROSINEC
po	2 9 16 23 30	6 13 20 27	3 10 17 24	1 8 15 22 29	5 12 19 26	3 10 17 24 31
úř	3 10 17 24 31	7 14 21 28	4 11 18 25	2 9 16 23 30	6 13 20 27	4 11 18 25
st	4 11 18 25	1 8 15 22 29	5 12 19 26	3 10 17 24 31	7 14 21 28	5 12 19 26
čt	5 12 19 26	2 9 16 23 30	6 13 20 27	4 11 18 25	1 8 15 22 29	6 13 20 27
pá	6 13 20 27	3 10 17 24 31	7 14 21 28	5 12 19 26	2 9 16 23 30	7 14 21 28
so	7 14 21 28	4 11 18 25	1 8 15 22 29	6 13 20 27	3 10 17 24	1 8 15 22 29
ne	1 8 15 22 29	5 12 19 26	2 9 16 23 30	7 14 21 28	4 11 18 25	2 9 16 23 30

NSEV Kladno-Čabárna, o.p.s. www.nsev-kladno.cz/ekopradna/
 tel.: 312 245 501, 602 336 014, 605 074 610, 607 190 631
 e-mail: zachranice@seznam.cz, nsev.kladno@seznam.cz, info@nsev-kladno.cz

Kalendáře pro rok 2018

9.3.2 Turistická vizitka

Pro návštěvníky Záchrané stanice AVES nabízíme již druhým rokem možnost zakoupení turistické vizitky i turistického deníku na památku. Vizitku lze zakoupit v budově CEV a přímo v Záchrané stanici AVES. Plánujeme i turistickou vizitku k vybudované naučné stezce.

Turistická vizitka

9.3.3. Leták NS

K nově vybudované stezce přísluší i leták, kde si zájemci mohou přečíst základní informace o stezce. Naleznou zde i trasu stezky se zastávkami. Každá tabule má i svoji tématickou otázku a právě na letáku jsou správné odpovědi. Na ZS Aves i v budově CEV, případně na webových stránkách NS, je ke stažení již zmiňovaný pracovní list.

Leták NS

9.3.4. Pohlednice

Pohlednice k propagaci projektu NS – Příroda člověku, člověk přírodě

9.3.5. Samolepky

V roce 2017 se nechalo vyrobit 8 druhů samolepek. Tyto samolepící vizitky, s kontakty a údaji o možné podpoře živočichů rozdáváme při akcích pro veřejnost.

Ukázka tří druhů samolepek

10. ZÁCHRANNÁ STANICE AVES

Projektové aktivity byly směřovány i k rozšíření vybavení Záchrané stanice, která umožňuje názornou demonstraci aktivní pomoci člověka přírodě tam, kde vlivem civilizace dochází k mnohdy nenapravitelným škodám. Úzký kontakt s areálem a zaměstnanci je podstatným přínosem pro výukové programy a pobytové aktivity našich klientů.

Společně se studenty středních škol a členy základní organizace ČSOP 04/04 se pracovníci stanice aktivně věnovali údržbě naučných stezek a některých chráněných území v okolí Kladna a Slaného. Při vykonávání středoškolské praxe se studenti zapojovali do údržby areálu Záchrané stanice. Další nezanedbatelnou aktivitou dětí je jejich pomoc při sběru kaštanů, žaludů a bukvic pro zvířátka v záchrané stanici. Velmi vítáme také donášku suchého tvrdého pečiva.

Cílem všech těchto aktivit je především u dětí vzbudit zájem o přírodu a její aktivní ochranu.

Inkubátor

Nové voliéry

11. ZOOKOUTEK

Mezi Záchranou stanicí AVES a Centrem ekologické výchovy Kladno – Čabárna naleznou návštěvníci zrekonstruovaný koutek s hospodářskými zvířaty (tvořen především zástupci původních českých plemen jako je např. prase přeštické, koza hnědá krátkosrstá, ovce šumavská, husa česká, česká slepice zlatě kropenatá). Farmářský koutek je velmi často využíván při výuce ekologických programů a dalších akcích naučného střediska. Díky němu můžeme nejen obohatit naše aktivity o přímý kontakt se zvířaty, ale především dětem zlepšit a více zatraktivnit výuku a pobyt. Pro přímý kontakt s domácími zvířaty slouží kontaktní výběh, kde jsou umístěna zakrslá plemena koz a ovcí, bezpečná i těm nejmenším návštěvníkům.

Zookoutek pro zvířata drobného a exotického chovu je umístěn v budově ekocentra, částečně i v zařízení záchrané stanice. Ten je lektory využíván především při mimoškolních zájmových kroužcích – při péči o akvária a terária a krmení jejich obyvatel.

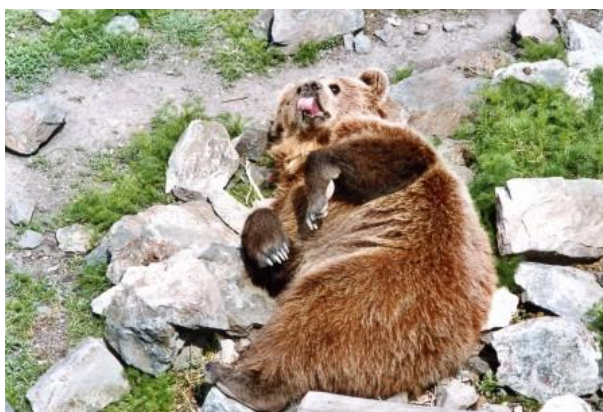
Jednotlivá zvířata jsou označena a registrována v souladu s platnou legislativou, včetně registrace hospodářství prostřednictvím Českomoravské společnosti chovatelů, a.s. Při ošetřování a transportu zvířat je postupováno ve shodě se zásadami welfare chovu, obvyklými zooveterinárními opatřeními a speciálními předpisy, včetně odbornosti pověřených pracovníků.

Každý rok pro Statutární město Kladno a k potěšení zejména dětských návštěvníků města, je v období adventu pořádána expozice vánočních jesliček s živými zvířaty dle schváleného řádu MZe ČR.

Dále je v prostorách sadu budováno zázemí pro demonstrační chov včel, které je využíváno při výuce včelařství, jak v kurzech, tak ve včelařském kroužku.

12. MEDVĚDÁRIUM

Pracovníci Záchrané stanice AVES a Naučného střediska se i v roce 2017 starali o medvědice Martu a Míšu, žijící v Kladenském medvědáriu. Obě samice jsou v kondici, která odpovídá jejich věku.

Medvědice Marta

13. PODĚKOVÁNÍ

Na tomto místě bychom chtěli poděkovat všem, kteří nám pomohli financovat a realizovat řadu aktivit, které by bez jejich podpory a pomoci nebylo možné pořádat.

- Statutárnímu městu Kladno - jako zřizovateli, které prostřednictvím svých pracovníků a členů správní a dozorcí rady vychází vstříc našim projektům a aktivitám a poskytuje nám zázemí ekocentra.
- Pracovníkům odboru Životního prostředí a zemědělství Krajského úřadu Středočeského kraje, kteří našli pochopení pro realizaci našich předložených projektů.
- Všem poskytovatelům dotací a projektovým manažerům za vstřícnost a profesionalitu, se kterou nám vycházejí vstříc při administraci našich projektů a příležitost zrealizovat naše záměry a vize.
- Všem našim milým sponzorům, ať už v zastoupení velkých firem, podnikatelů, živnostníků nebo jen malých dárců, kteří nám i opakovaně poskytují finanční prostředky, služby, materiál, či hodnotné ceny do soutěží, a podílejí se tak nejen na zdaru a atraktivitě našich akcí, ale i na šíření informací o ochraně životního prostředí.
- Našim návštěvníkům, za to, že mají zájem nejen o naše akce, které pravidelně navštěvují a rádi se k nám vracejí, ale hlavně, že jim není lhostejná ochrana přírody a životního prostředí.

- V neposlední řadě děkujeme našim spolupracovníkům, partnerům a dobrovolníkům, kteří svým nadšením a usilovnou prací pomáhají plnit poslání Naučného střediska ekologické výchovy.

Na shledanou na Čabárně!

Autoři fotografií a textů: Barbora Barabášová, Dana Belušová, Luděk Hora.

14. FINANČNÍ ČÁST